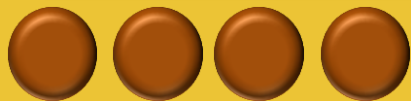

"חֲזַק וְאַמֵּץ כִּי אַתָּה תִּנְחִיל אֶת-הָעָם הַזֶּה אֶת-
הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתִּי לְאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם"

(יהושע א' 6)

ההיסטוריות לכניסה לארץ

יהושע א - ב

הצעת הוראה בתנ"ך לכתה ד' - חינוך ממלכתי

רקע ליחידה:

ספר יהושע מסיים את מסע הנדודים במדבר. הארץ המובטחת, שנראתה שם באופק, הולכת ומתקרבת. המשימה הראשונה של יהושע: "קום עבר את-הַיַּרְדֵּן". במשימה זו יצליח בתנאי שישמור על תורת משה. עם התואר "מִשְׁרֵת מִשָּׁה" וברכת "חֶזֶק וְאַמֶּץ", מתחיל יהושע את תהליך הכיבוש, שלאחריו מוענקים לבני ישראל שטחי התנחלות. שבט שבט ונחלתו. עם מותו מועלה יהושע לדרגת "עֶבֶד יְהוָה".

יחידת ההוראה "ההיערכות לכניסה לארץ" - יהושע א' - ב, פותחת את שיעורי התנ"ך בכיתה ד'.

תלמידי כיתה ד' עוברים בשנה זו מלימוד הסיפור המקראי מתוך המקראה ללימוד הסיפורים מתוך התנ"ך המלא. השיעורים הראשונים בתנ"ך מוקדשים למעבר מהמקראה למקרא לביסוס [מיומנויות](#) שהוקנו בכיתות ב' - ג' וליישומן בתנ"ך המלא, תוך הקנייה של מיומנויות נוספות כגון: קריאה באמצעות טעמי המקרא, הכרת תופעת קרי וכתוב וכד'.
***אנו ממליצים להקדיש כ - שניים עד שלושה שיעורים לחקר ההבדלים בין המקראה למקרא ולתרגל את מיומנויות ההתמצאות תוך כדי לימוד ספר יהושע ולא במנותק ממנו.

פרקים א' - ב' - מתארים את תחילת דרכו של יהושע כמנהיג. בפרקים מתואר תהליך התחזקותו של יהושע טרם הכניסה לארץ. יהושע נכנס ל"נעליים גדולות", מחליף את משה מנהיג המסע במדבר. האיש שהוביל את עם ישראל מעבדות לחירות, נקבר במדבר ויהושע משרתו ממשיך דרכו, נזקק לתמיכה וחיזוק.

החיזוק הראשון, מגיע מה' המבטיח כי יהיה עמו בכל אשר ילך כפי שהיה עם משה, אך העובדה שהביטוי "חֶזֶק וְאַמֶּץ" חוזר מספר פעמים מלמדת אותנו כי עם כניסתו לתפקיד יהושע אינו מרגיש בטוח בתפקידו. מיד לאחר ההבטחה האלוהית, יהושע פונה בצו אל השוטרים להכין את העם לכניסה לארץ פעולה זו היא ביטוי ראשון לתחושת בטחון שנסך בו ה'. תשובתם של בני השבטים ראובן גד וחצי המנשה "...כָּל אִשְׁרֵי-שְׁמֵעֲנוּ אֶל-מֹשֶׁה, כִּן נִשְׁמַע אֵלֶיךָ...רָק, חֶזֶק וְאַמֶּץ" (א' 17 - 18) משקפים תמיכה הנוסכת ביהושע בטחון להמשיך את דרכו אל כיבוש הארץ.

אפשר לראות את פרק ב' כהמשך לאותו תהליך חיזוקו של יהושע שהחל בפרק א'. מפגש המרגלים עם רחב, מהווה שער כניסה לארץ. יריחו, העיר הראשונה שיהושע צריך לכבוש, עיר גדולה ומבוצרת. התנהגותה של רחב, מלמדת על האווירה השוררת בארץ. ולכן, תשובת המרגלים שחזרו מיריחו "כי נתן ה' בידנו את כל הארץ, וגם נמוגו כל יושבי הארץ מפנינו" מהווה הוכחה מוחצת ליהושע להבטחה האלוהית המוזכרת בפרק א': "כל מקום אשר תדרוך כף רגליכם בו, לכם נתתיו..."

בעקבות דברי העידוד של המרגלים, אנו רואים את תגובת יהושע בתחילת פרק ג: "וַיִּשְׁכַּחם יְהוֹשֻׁעַ בְּבִקְרָא וַיִּסְעוּ מִהַשְּׁטִים, וַיָּבֹאוּ עַד-הַיַּרְדֵּן--הוּא, וְכָל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל..." "יהושע יוצא" מלא מרץ" ממקום החניה מעבר לירדן לקראת כניסתו לארץ.

שיקולי הדעת בתכנון היחידה:

יחידת ההוראה מתבססת על [פריסת תכנית הלימודים](#) של ספר יהושע. יחידה זו סובבת סביב [יסוד מארגן תהליך](#) –תהליך חיזוקו של יהושע כמנהיג בקשר עם האלוהים, כמנהיג העם וכמי שיצליח במשימת הכיבוש. בחירה ביסוד מארגן זה מזמינה את הלומדים להתחקות אחר התפתחותו של יהושע כמנהיג דרך "עיניים" של תהליך. המטרות, המיומנויות, דרכי ההוראה והערכה נקשרו סביב היסוד המארגן הנבחר ומטרתם לזמן ללומדים פיתוח יכולת לשחזור תהליכים, להזדהות עם הדמות לפתח יכולת לשער השערות וכיו"ב. כל פרק בתנ"ך מזמן שפע של רעיונות מסרים, כל יחידת הוראה מאפשרת קביעת ציר מארגן שונה.

ארגון הידע על בסיס ציר מארגן יוצר אפשרות להעמקה תוך צמצום התכנים והעלאת רמת הטיפול בהם. ביחידה המוצגת בחרנו לראות את גם את סיפור רחב והמרגלים דרך ציר תהליך חיזוק יהושע בתחילת דרכו. על כן, בחרנו לא להתעכב למשל בשבועת המרגלים לרחב. אין פירוש הדבר כי לא נתייחס לנושא השבועה כלל אך נעשה זאת ע"י קריאה והסבר ובכך נניח את התשתית להבנה. נשוב אל נושא השבועה וחובת קיומה כאשר נגיע ליחידה העוסקת בסיפור הגבעונים (יהושע ט') שם נרחיב ונעמיק.

בנוסף יש להתחשב בעובדה שיחידה זו היא היחידה הפותחת את ספר יהושע על כן בתכנון היחידה יש לבנות גשר שיחבר בין הידע הקודם אותו רכשו התלמידים בכיתה ג' ובין הידע החדש.

בתכנון היחידה הושם דגש על פיתוח [תפקודי לומד במאה ה- 21](#) ודרכי הוראה והערכה מגוונות.

נושא העל: כיבוש הארץ והתנחלות בה

נושא יחידת ההוראה: ההיסרכות לכניסה לארץ

פרקי הלימוד: יהושע א' - ב'

הציר הארצי: תהליך

תהליך חילוקו של יהושע כמנהיג בקשר עם האללוהים, כמנהיג העם וכמי שיצליח במשימת הכיבוש.

מטרות ההוראה

<ul style="list-style-type: none"> ידעו את תוכן הפרקים ויכירו מושגים מרכזיים. יזהו את הכישורים הנדרשים להנהגת עם לקראת הכניסה לארץ. יזהו את הקשר בין יהושע לבין משה באמצעות המסרים הסמויים בטקסט. יבינו את גודל האחריות המוטלת על יהושע מתוך מסרים סמויים בכתוב. יכירו את גבולות הארץ המובטחת. יכירו בקשר שבין שמירת התורה להצלחה בכיבוש הארץ.	תוכן
<ul style="list-style-type: none"> ידעו להתמצא במבנה ספר התנ"ך: סדר הספרים מציאת ספר, פרק, ופסוק לפי אותיות ומספרים – גימטריה יאספו פרטי מידע לכדי תמונה שלמה. ישחזרו את הסיפור בלשון ימינו. יכירו את דרכו של הסופר המקראי להעביר את מסריו באמצעות עיצוב הטקסט – מילה מנחה.	מיומנויות מקראיות ומיומנויות שפה
<ul style="list-style-type: none"> חשיבה ביקורתית (קוגניטיבי): יפתחו חשיבה מוסרית באמצעות דיון דילמה. חשיבה יצירתית (קוגניטיבי): עידוד ביטוי אישי וקבוצתי במגוון דרכים ואמצעים. מתן לגיטימציה להבעת דעות, שאלת שאלות מאתגרות, העלאת השערות, הפקת מידע מתוך מפות והסקת מסקנות. עבודת צוות (בינאישי): פיתוח מיומנויות של לימוד/ביצוע משימה משותף ופעיל. ניהול שיח מכבד ומקדם (בינאישי): תרגול מיומנויות השיח מסוגלות(תוך אישי): שיתוף בהערכה לשם למידה הכוונה עצמית הלמידה: פיתוח מיומנויות שימוש מושכל בטכנולוגיה הדיגיטאלית למידה חושית תנועתית: ייצוג למידה באמצעות צבע וצורה	תפקודי לומד במאה ה-21

ניבים וביטויי חובה

- "וְהָיִיתָ בּוֹ יוֹמָם וּלְיָלָה" (א' 8)
- "חֶזֶק וְאַמֶּץ" (א' 9)
- "וַעֲשֵׂנוּ עִמָּךְ חֶסֶד וְאַמֶּת" (ב' 14)
- "תִּקְנֵת חוֹט הַשָּׁנִי" (ב' 18, 21)
- "דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ" (ב' 19)

חומרי למידה

*** חומרי הלמידה המובאים כאן נוסדו להעשרת החזרה ולשיטוב ביחידת ההוראה ספ"י שיקול דעתו.

כּלֵּטִי	יהושע א'	יהושע ב'
<ul style="list-style-type: none"> • מפת נחלות השבטים • מפת גבולות הארץ המובטחת • מפת שבטי ישראל • ספר יהושע, אלבום תמונות • אהובה קליין, ציורי התנ"ך שלי • בולים על מעשיו של יהושע • למידה משמעותית בתחומי הדעת במזכירות הפדגוגית חינוך ממעמקי הנשמה • מאמר דידקטי - מיומנות קריאת מפה • מאמר דידקטי - טעמי המקרא • סביבות למידה לקידום למידה משמעותית • פיתוח תפקודי לומד • חשיבה ולימוד בצוותא - ד"ר גוטליב - מכללת הרצוג 	<ul style="list-style-type: none"> • חשיבה ולימוד בצוותא - ד"ר גוטליב • - מכללת הרצוג • מיזם 929 - יהושע א • גיליון של ה-עיתון • הרצאה, הרב שמעון קליין, מנהיגות יהושע • שיר, אריק לביא, יהושע 	<ul style="list-style-type: none"> • מיזם 929 - יהושע ב • סיפור מההפטרה עם מיכה גודמן, רחב הזונה • סרטון, זהו זה - על רחב והמרגלים (מדקה 10:15 עד 14:05) • משחק, טרוויה בקיאות על יהושע ב

תכנון היחידה

נושא סל: כיבוש הארץ וההתנחלות בה

נושא יחידת ההוראה: ההיסרכות לכניסה לארץ - יהושע א - ב'

מסכת הלמן: 5 סיפורים

מרכיבי היחידה	שיעור מס' 1 מבוא ליחידה	שיעור מס' 2: (א' פס' 1 - 9)	שיעור מס' 3: א' 10 - 18	שיעור 4: (יהושע ב': 1 - 11)	שיעור 5: יהושע ב' 12 - 24
הרעיונות המקראיים והדגשים בהלימה לתוכנית הלימודים *לקוח מתוך פריסת התוכנית	<ul style="list-style-type: none"> • כיבוש הארץ הוא הגשמת הבטחת ה' לאבות לתת לצאצאיהם את ארץ כנען.. • הצלחתו של יהושע תלויה במידה אמונתו בתורת ה'. • יהושע הוא יורשו של משה וממשיך דרכו (יהושע א' 9-1) וכמה מהאירועים שאירעו לו דומים לדברים שסיפרה התורה על משה באמצעות מעשיו של יהושע התממשו ההבטחות שניתנו למשה, הבטחות שמשה לא זכה להגשימן. 				
תכני היחידה *לקוח מתוך פריסת התוכנית	פסוקים המלמדים על מעשיו של יהושע והתכונות שניתן ללמוד עליו (גשר בין הנושאים של ג' לד' במיקוד יהושע) (שמות כד' 13; ל"ג 11; במדבר י"ג 31; י"ד 9; כ"ז 15 - 23)	הסמכת יהושע על ידי ה' (9-1)	<ul style="list-style-type: none"> • צו יהושע לשוטרים - הכנת העם לקראת מעבר הירדן (10 - 11) • דברי יהושע לשבטי עבר הירדן המזרחי (12 - 15) תשובתם (16 - 18) 	שליחת המרגלים ושיבוש תוכנית יהושע (1 - 3) תושיית רחב (4 - 11)	שבועת המרגלים לרחב ושובם למחנה (12 - 24)
השאלות הפוריות/מרכזיות/דריכה שאלת דריכה: 1. מסקרנת ודורכת את הלומד 2. התשובות מצויות בטקסט. ומתבררות תוך כדי התקדמות בקריאה מעוררת דיון.	האם כל אחד יכול להיות מנהיג? האם נולדים עם זה? האם התכונות נרכשות?	מה החששות של מנהיג בעת כניסתו לתפקיד חדש?	האם יהושע מצליח להתחזק? האם למילים יש כוח?	לשם מה הזדקק יהושע למרגלים במשימתו הראשונה כמנהיג?	<ul style="list-style-type: none"> • מה המרגלים, ורחב היו מוכנים ולעשות בשעת לחץ? (12-21):* • סגירת היחידה. במה הפסוקים האחרונים נותנים תשובה לשאלת הפתיחה של היחידה? (22-24): * בחרנו לא להרחיב ולהעמיק בנושא זה, היות והוא מוביל אותנו לדיון לנושא נוסף החורג מהיסוד המארגן.

מרכיבי היחידה		שיעור מס' 1 מבוא ליחידה	שיעור מס'2: (א' פס' 1 - 9)	שיעור מס' 3: א' 10 - 18	שיעור 4: (יהושע ב': 1 - 11)	שיעור 5: יהושע ב' 12 - 24
המיומנויות שהיחידה מזמנת מיומנויות מקראיות; החינוך הלשוני; חשיבה מסדר גבוה; תקשוב (ברמות של הקניה ביסוס; תרגול)		מיומנויות מקראיות: תרגול: התמצאות בתנ"ך המלא - טיול בספר התנ"ך תרגול: מיומנויות חשיבה מסדר גבוה: שאלת שאלות השערת השערות מיומנויות תקשוב: <u>linoit</u> עבודה עם כלי	מיומנויות מקראיות: הקניה - עיצוב סיפור - מילה מנחה - הקניה ביסוס: מיומנויות להבנת משמעויות איסוף פרטי מידע, שחזור בלשון ימינו, הבעת עמדות כלפי האירועים והדמויות מיומנויות חשיבה מסדר גבוה: הסקת מסקנות בעקבות איתור פרטים וארגון המידע בטקסט. התמצאות במפה	מיומנויות מקראיות: תרגול: התמצאות בתנ"ך המלא - ביסוס טיול בספר התנ"ך אל במדבר ל"ב (5,17 - 20;19 - 22) ביסוס: מיומנויות להבנת משמעויות איסוף פרטי מידע, שחזור בלשון ימינו, הבעת עמדות כלפי האירועים והדמויות מיומנויות חשיבה מסדר גבוה: הסקת מסקנות בעקבות איתור פרטים וארגון המידע בטקסט. מיומנויות חשיבה מסדר גבוה: הסקת מסקנות תרגול: מיומנויות תקשוב - עבודה wordב	תרגול: התמצאות בתנ"ך מיומנויות חשיבה מסדר גבוה - פיתוח חשיבה מוסרית-דיון דילמה מיומנויות ברמת ביסוס: התמצאות במפה מיומנויות להבנת משמעויות איסוף פרטי מידע, שחזור בלשון ימינו, הבעת עמדות כלפי האירועים והדמויות	תרגול: התמצאות בתנ"ך מיומנויות חשיבה מסדר גבוה: הסקת מסקנות בעקבות איתור פרטים וארגון המידע בטקסט. ביסוס: מיומנויות חשיבה מסדר גבוה: מאמר עמדה; הסכם; יומן אישי ביסוס: מיומנויות עיצוב סיפור: מילה מנחה - "חסד" "שבועה" מיומנויות חשיבה מסדר גבוה: קבלת החלטות ניבוי אירועים
מושגים מתחום הדעת ומושגים הכלליים? *לקוח מתוך פריסת התוכנית		כלליים: מנהיגות, סוגי מנהיגות	כלליים: מנהיגות גבולות מתחום הדעת: עבד ה' משרת משה ארץ מובטחת ארץ כנען חזק ואמץ	כלליים: ערבות הדדית מחויבות חברתית	כלליים: ריגול אמונה בה' נאמנות תושייה	כלליים: שבועה מתחום הדעת: שבועה בה'

מרכיבי היחידה	שיעור מס' 1 מבוא ליחידה	שיעור מס' 2: (א' פס' 1 - 9)	שיעור מס' 3: א' 10 - 18	שיעור 4: (יהושע ב': 1 - 11)	שיעור 5: יהושע ב' 12 - 24
נושאים לדין והרחבה בהקשר המקראי ובהקשרים כלליים שהיחידה מזמנת *לקוח מתוך פריסת התוכנית	<ul style="list-style-type: none"> מנהיג הוא אדם המתבלט בתחום מסוים. משמעות ההתבלטות היא לעתים ההליכה נגד הזרם - (סיפור המרגלים במדבר יג - יד.) מתי הליכה נגד הזרם טובה מתי היא מזיקה? 	<ul style="list-style-type: none"> מה צריך אדם בתחילת דרכו בתפקיד? (אילו משימות עומדות לפני יהושע?) - מהם התנאים שצריכים להתקיים כדי שמנהיג יצליח בתפקידו? (יש לחנוך אותו. לסייע לו להצליח) יהושע מושווה למשה לפי פס' 1 - איך זה מעמיד את יהושע? איזה סוג הנהגה נדרשת כדי להכניס את העם לארץ המובטחת. הארץ הייתה מיושבת כאשר בנ"י נכנסו אליה – כיבוש? חזרה לארץ אבות? לאחר המינוי יש לנסוך במנהיג ביטחון. 	<ul style="list-style-type: none"> מעורבות חברתית ערבות הדדית תפקיד המונהגים בהצלחת המנהיג? חשיבות כיבוד הסכמים. 	<ul style="list-style-type: none"> מיקום שיטים, יריחו. דילמת רחב – האם להיות נאמנה לעמי או להציל את משפחתי. 	<ul style="list-style-type: none"> משמעותה של השבועה בה'. תרומת המרגלים להתחזקותו של ליהושע כמנהיג?

מרכיבי היחידה	שיעור מס' 1 מבוא ליחידה	שיעור מס' 2: (א' פס' 1 - 9)	שיעור מס' 3: א' 10 - 18	שיעור 4: (יהושע ב': 1 - 11)	שיעור 5: יהושע ב' 12 - 24
דרכי ההוראה התאמת דרכי ההוראה ליסוד המארגן, לעקרונות תכנון הלימודים, למסגרות ההוראה: אישי; מליאה; חברותא; קבוצות	מליאה: הסבר המשימה הקבוצתית עבודה בקבוצות- מי אתה יהושע? באמצעות שאילת שאלות חיפוש התשובות עפ"י: (שמות כד' 13; ל"ג 11; במדבר י"ג 31; י"ד 9; כ"ז (15 - 23)	מליאה: קריאת פסוקים דיון במליאה: - כיצד מחזק ה' את יהושע ועוזר לו להצליח במשימותיו? - מהם התנאים להצלחה? עבודה בזוג: "חוקרי מפות ובלשי טקסט" - הקניית מילה מנחה. דיון במליאה: בעקבות "בלשי טקסט" מדוע יש צורך להדגיש את העידוד ליהושע לקראת המשימות העומדות לפניו? כיצד תורמת לנו המילה המנחה להבנת תחושותיו של יהושע.	מליאה: קריאת הפסוקים עבודה בזוג: "בלשי טקסט" האם יהושע מצליח להתחזק? האם למילים יש כוח? - איך נאמרו הדברים באיזה טון? איך יודעים? דיון במליאה: תהליך התחזקותו של יהושע כמנהיג איך ניתן להעריך את הצעדים שעשה יהושע כמנהיג בשיח עם שוטרי העם ועם ראובן גד וחצי המנשה? (במדבר ל"ב 17, 19 - 20; 22)	עבודה בזוג: "חוקרי מפה" באמצעות הפסוקים ביהושע א 4; 6; ב' 1 דיון דילמה לפי מודל קולברג התנגשות בין שני ערכים - נאמנות לעמי מול הצלת חיי משפחת. *** נספח מס' 1: חשיבה ביקורתית – דילמה מוסרית	עבודה בקבוצות: הערכת ביצוע משימת המרגלים. משחק תפקידים עם שאלות מנחות.
שילוב תחומי דעת נוספים: אקטואליה, תקשורת, אומנות, כישורי חיים, חינוך חברתי, גאוגרפיה, תקשוב	חינוך לחיים בחברה: ראה פעילות: "מעריכים את בעלי התפקידים ומעניקים להם מדליית הצטיינות"	גאוגרפיה: הכרת גבולות הארץ המובטחת, הכרת הדרך ממצרים לכנען ומיקומו של הירדן.	אומנות: *בשיעור אומנות עם המורה יתרגלו את הקשר בין תוכן לצורה חינוך לחיים בחברה: מחויבות חברתית	גאוגרפיה: זיהוי יריחו במפה.	
משאבי הלמידה מפה דפי מידע תנ"ך חוברת עבודה תמונות סרטים שירים	ספר התנ"ך תמונות, הממחישות אירועים נקודות ציון בדרכו של יהושע מתוך הפסוקים המצוינים בשורת - "תכני היחידה"	ספר התנ"ך. מפה ממצרים לכנען מפת ארץ כנען מפה מאוירת *יש צורך לעשות חיבור בין שתי המפות שיתנו את ה"תמונה ממצרים לארץ כנען עם מיקום השיטים דף עבודה - "בלשי טקסט" להקניית מיומנות עיצוב סיפור - מילה מנחה - "חזק ואמץ"	ספר תנ"ך מפת ארץ כנען דף עבודה "בלשי טקסט" תמונות	מפת ארץ כנען תמונות - רחב והמרגלים דף עבודה - "דיון דילמה" *** נספח מס': 2:א.ב	ספר התנ"ך דף משימה קבוצתית - הערכת ביצוע משימת המרגלים.

מרכיבי היחידה	שיעור מס' 1 מבוא ליחידה	שיעור מס' 2: (א' פס' 1 - 9)	שיעור מס' 3: א' 10 - 18	שיעור 4: (יהושע ב': 1 - 11)	שיעור 5: יהושע ב' 12 - 24
תהליכי הערכה ותוצרים מצופים מה נעריך? איך נעריך? ע"י מי תתבצע ההערכה מי יהיו השותפים להערכה? מה יהיה התוצר?	משימת אורך ליחידה - באמצעות כלי שיתופי: linoit: עם כניסתו של יהושע לתפקיד אלו מחשבות מלוות אותו... *ניתן לתלות פתקים על לוח השעם האינטרנטי בכל אחד משלבי הסיפור.	משימת אורך לכל ספר יהושע: התחלה של הכנת מפה בעקבות יהושע והעם בארץ כנען. משימת הערכה מתמשכת וצוברת ידע שתלווה את התלמידים בכל תהליך הלמידה בכל תחנה יכתבו בבלון האירועים העיקריים שהתרחשו – משימה המעריכה מיומנות: התמצאות במפה שחזור האירועים התמצאות בתנ"ך. (אפשרי להכין מפה כיתתית שתתלה בכיתה ובכל פעם קבוצה אחרת אחראית לסמן ולעבות את הנקודה. ניתן לעשות זאת גם ב"גוגל ארץ" - שכבת מקרא מט"ח)	עיצוב ויזואלי המבטא את האופן בו נאמרו פסוקים 10 – 15 אפשרות א': הכנת המשימה בשיעור אומנות כתרגול נושא שנלמד "קשר בין תוכן לצורה". אפשרות ב': עיצוב טקסט word באופן חזותי. (העתקת הפסוקים לקובץ ולערוך אותו עם הדגשות בצבע, גודל, זווית אותיות וכד')	כתיבת הדילמה עפ"י מודל קולברג	משימות כתיבה לבחירה באמצעות מחוונים (תרגול מיומנויות כתיבה שנלמדו בחינוך הלשוני): - דף מיומן של יהושע - לאחר המפגש עם המרגלים. משימת הערכה לבדיקה לסיכום היחידה 1. ביטוי ויזואלי בצבע וצורה של תהליך התחזקותו של יהושע למן ההתחלה - עם חיזוקו ע"י ה' ועד שמיעת דברי המרגלים. 2. משימת הערכה לקבוצה א' - מפה צוברת ידע - השיטים, יריחו ומה קרה שם.

נספח מס' 1: חשיבה ביקורתית - דיאלוג מוסרית

חינוך לערכים הוא מתן הזדמנות לילד, מוקדם ככל האפשר בחייו, להתאמן בהכרעות בין טוב לרע ובין רע לטוב בכוחות עצמו, כלומר להכריע ביניהם.
חינוך לערכים הוא טיפוח רגישותו של היחיד לערכים וללא הקניה של דפוסי הכרעה מוכנים לשימוש¹... (3 בי טם)

דיאלוג: מצב של התנשנות בין שני ערכים, החשובים לאלה. האדם מוצא את עצמו מתלבט בין שני הערכים, כאשר כל אחד מהם רצוי במידה זו או אחרת, ולפיכך אין למצב פתרון חד משמעי ופשוט.

דיאלוג מוסרית - בדיאלוג מוסרית, ההתלבטות נובעת ממניעים הקשורים למצפון המתלבט, ולקשיים בתפיסת המעשה הנכון בעינו.

שלבים בהתמודדות עם דיאלוג מוסריות:

א. הבהרת הדיאלוג: בירור אפשרויות הפעולה, הערכים המתנשנים, בירור המחיר/ההפסד הנגרם בעקבות בחירת אפשרות א' או ב'.

ב. נקיטת עמדה אישית והנמקתה: התלמידים חושבים, מתלבטים ונוקטים עמדה אישית מנומקת לקראת הדיון בקבוצות.

ג. איבוש עמדה בקבוצה והנמקתה: בדיוק הבטיח מהיבטים שונים ובדרכים שונות קבלת החלטה מנומקת.

ד. דיווח של הקבוצות: דיון במציאה בהנחיית המורה בסיום שאלות הבהרה.

ה. סיכום הדיון וקבלת החלטה: התלמידים מסריכים שמדוניהם מחדש תוק התייחסות לשאלות מה לעשות? הציבור צריך לעשות? מה הסיבה לכך?

¹ לקוח מתוך: דיון בדילמות כאמצעי לפיתוח מיומנות של חשיבה ביקורתית ושיפוט ערכי, תפקידים ומקומם בתכנון יחידות לימוד - מטה ליישום דוחות שנהר וקרמניצר מחוז תל אביב

הטקסט בו אנו דנים: _____

תנו שם לדיטמה: _____

האפשרויות שמצאנו בפני הטיבור/ים:

אפשרות ב': _____	
ערכ ב': _____	
מחירי הבחירה:	רווחי הבחירה:
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

אפשרות א': _____	
ערכ א': _____	
מחירי הבחירה:	רווחי הבחירה:
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

באילו אפשרות אתם מציעים לטיבור לבחור? _____

הסבירו מדוע? _____

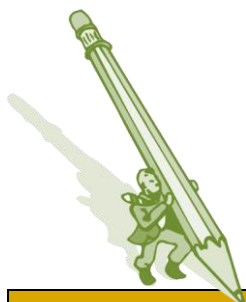
_____

_____

_____

_____

² מעובד עפ"י ד"ר איריס יניס וכן : דיון בדילמות כאמצעי לפיתוח מיומנות של חשיבה ביקורתית ושיפוט ערכי, תפקידים ומקומם בתכנון יחידות לימוד - מטה ליישום דוחות שנהר וקרמניצר מחוז תל אביב

נספח 2.ב. מודל טעבורה על דיטמה³ - מודל בי⁴:

מה אלה/ה היית עושה (הבעת דעה)	מהן ההשלכות השליטיות?	מהן ההשלכות החיצוניות?	מהם הסרכים המתנגשים?	תיאור הדיטמה מנקודת המבט של הדמות	הטקסט בו אלו דנים

³ שני המודלים המובאים כאן מעובדים עפ"י התיאוריה של קולברג
⁴ עיבוד מתוך התיאוריה של קולברג- ד"ר איריס יניב